

Kaimiņvalstu pieredze - naloksona izdales prakse Lietuvā un Igaunijā

Projekts „Narkotiku politikas ietekmes izvērtēšana pārmaiņām
Centrāleiropā un Austrumeiropā”

EC Grant Agreement for an Action – Agreement Number
HOME/2015/JDRU/AG/DRUG/8874

4. starpnozaru darba grupas sanāksme

2014.g. 17.novembris

Ziņotājs A.Molokovskis

NALOKSONS

Naloksons ir spēcīgs opioīdo narkotiku antagonists.

Medicīnā lieto sekojošos gadījumos:

- opioīdu intoksikācija;
- opioīdu izraisītas narcozes pārtraukšanai;
- elpošanas sistēmas nomākuma novēršanai jaundzimušajiem, kas radies, mātei dzemdībās lietojot narkotiskos analgētiskos līdzekļus.
- opioīdu intoksikācijas diferenciāldiagnoze.

NALOKSONS

Apstiprināts lietošanai kā zāles 1971.gadā. No 1996.gadā ASV un Itālijā pirmie NIM gadījumi. Tiek uzskatīts par lētu līdzekli.

Naloksons bloķē opioīdu pārdozēšanu 1 - 3 minūšu laikā pēc ievadīšanas, bloķē narkotiku uz 30 – 90 minūtēm.

Pētījumu rezultāti parāda, ka cilvēki, kuri lieto narkotikas, pēc attiecīgas apmācības, var ne sliktāk par medicīnas speciālistiem atpazīt pārdozēšanas pazīmes un noteikt naloksona lietošanas nepieciešamību.

NALOKSONS

Strauji pārtraucot opioīdu iedarbību pacientiem ar fizisku atkarību no opioīdiem, var radīt akūtu pārtraukšanas sindromu ("lomkas"), ko raksturo tādi simptomi un pazīmes, kā, piemēram, slikta dūša, vemšana, caureja, vājums, tahikardija, paaugstināts arteriālais spiediens, drudzis, iesnas, šķaudīšana, piloerēcija ("zosāda"), svīšana, žāvāšanās, nervozitāte, nemiers, uzbudināmība, trīce, spazmas vēderā, sāpes dažādās vietās.

NIM ģeogrāfija

Naloksona līdzņemšanas programmas (pret opioīdu pardošanās) darbojas Afganistanā, Austrālijā, ASV, Dānijā, Indijā, Francijā, Igaunijā, Īrijā, Itālijā, Kanādā, Lielbritānijā, Norvēģijā, Spānijā, Taizemē, Vācijā, Vjetnamā, Zviedrijā, Kīnā.

NIM vietējās iniciatīvas vai pilotprojekti:
Baltkrievijā, Gruzijā, Lietuvā, Kazahstānā, Kirgizstānā, Krievijā, Portugālē, Tadžikistānā, Ukrainā.

Evzio™
naloxone HCl injection, USP
0.4mg auto-injector

NDC
60842-030-01

Rx Only

**PULL
DEVICE UP
FROM THIS CASE**

FRONT

Evzio™

naloxone HCl injection, USP
0.4mg auto-injector

**USE FOR OPIOID EMERGENCIES
SUCH AS SUSPECTED OVERDOSE**
Seek Emergency Medical Attention

Instructions for use found inside on device
Includes Voice Instructions from a Speaker

Starting June 1, 2017, anyone can get naloxone at a Maryland pharmacy without a prescription.

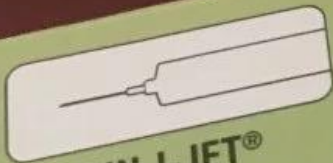

Batch: 23 x 317
Mfg: 01/2024
Exp: 01/2026

1 x 2ml Prefilled Syringe

**Naloxone Hydrochloride
Injection 1mg/ml**

MIN-I-JET®
Prefilled Syringe

Rx Only

NDC 76329-1469-1

STOCK NO. 1469

**NALOXONE
HYDROCHLORIDE**
INJ., USP
(1 mg/mL)

2 mg
per
2 mL

MIN-I-JET® 21 G. X 1-1/2" N°
2 mL single dose disposable prefilled
Single use, do not reuse or

FOR INTRAVENOUS, INTRAMUSCULAR
OR SUBCUTANEOUS USE / AN OPIOID ANTAGONIST

contains naloxone hydrochloride, 1 mg; and sodium chloride, 8.35 mg. pH is a
hydrochloric acid to meet USP limits of 3.5 ± 0.5. Medication in plastic pathway sterile
original, unopened package. Do not remove cap in place. Do not remove cap
ready to use. Rx Only

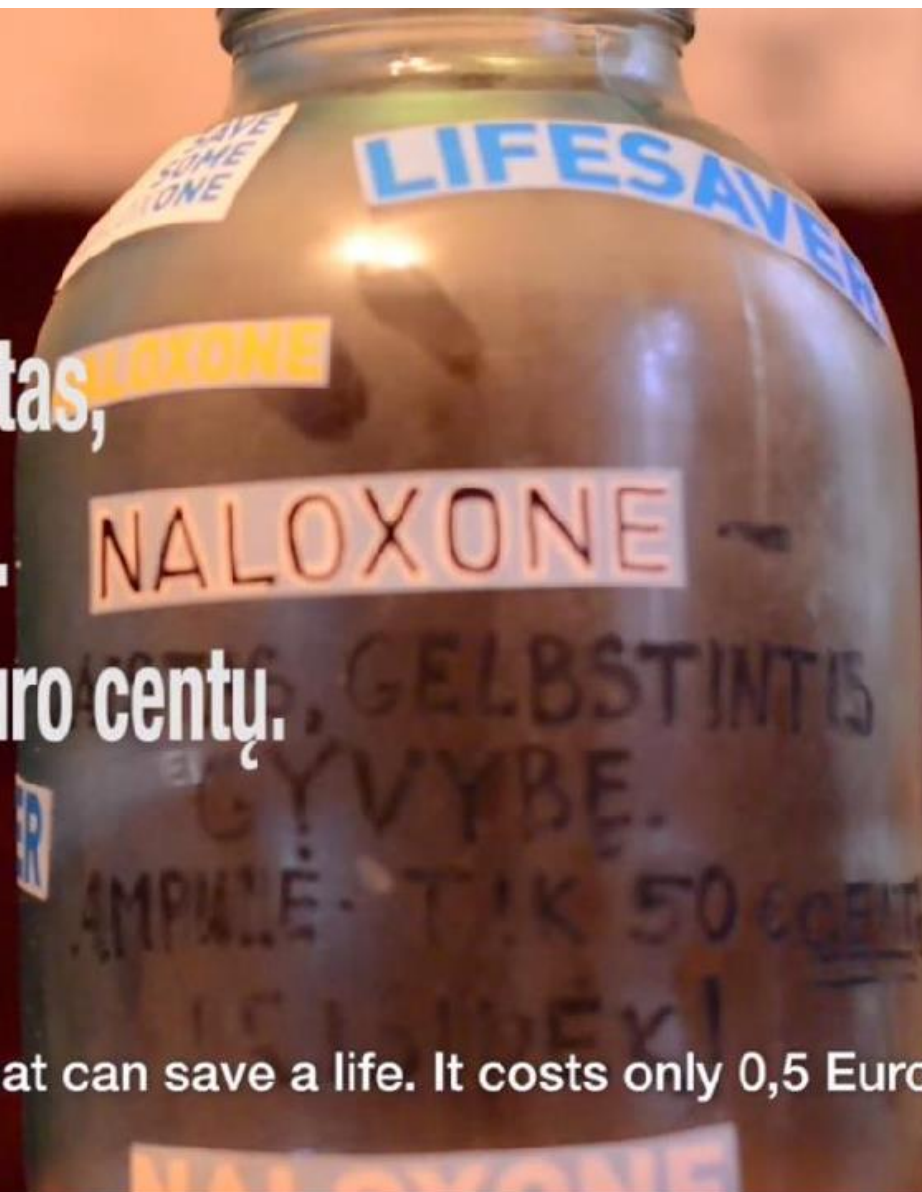
INTERNATIONAL MEDICATION SYSTEMS, INC.
300 El Monte, CA 91733, U.S.A.
An AbbVie® pharmaceutical

LIETUVA „Kodėl Lietuva atsisako gelbėti gyvybes?“

**Naloksonas – vaistas,
gelbstintis gyvybę.
Ampulė – tik 50 euro centų.
Prisidėk!**

Naloxone is medicine that can save a life. It costs only 0,5 Euro. Contribute!

LIETUVA

Ik gadu no opioīdu pārdozēšanas mirst 50 līdz 100 cilvēku.

2015.gadā pārdozēšanu skaits strauji palielinājies (kopumā bija 90), it īpaši Viļņā, un pilsētā ieviesa NIM, ko veica Atkarību slimību centrs. Izsniedza naloksonu ampulās.

2016.gada sākumā Valsts Slimokase saņēma atļauju ieviest valstī naloksona pilnšļirces. Savukārt vienīga NIM bija slēgta ar Veselības aizsardzības ministrijas rīkojumu.

LIETUVA

Naloksons ir tikai recepšu medikamenta formā (iepakojumā).

Naloksonu opioīdu atkarīgajam pacientam drīkst izrakstīt ārsts, kā arī narkoloģiskajiem pacientiem, kuri pabeidz ārstēšanu ambulatori vai dienas stacionārā, “ceļamaizē” dod 1 – 2 ampulas naloksona.

Veselības aizsardzības ministrija konsekventi pieturas pie tā, ka naloksons drīkst būt tikai recepšu medikaments.

LIETUVA

Ministrija 2016.gada vidū sniedza skaidrojumu, ka tiek strādāts pie pardožēšanu profilakses programmas valsts mērogā, kas prasa normatīvo aktu izmaiņas ar noluku iekļaut naloksona izsniegšanu pakalpojumu aprakstos.

Kad tas tikšot izdarīts, veselības aprūpes iestādes varēs pēc apmācībām izsniegt naloksonu opioīdu atkarīgajiem vai viņu radiniekiem.

Daudz sūdzību uz “ātro palīdzību”, kurai naloksons ir, bet pie pacienta laikus nepaspēj.

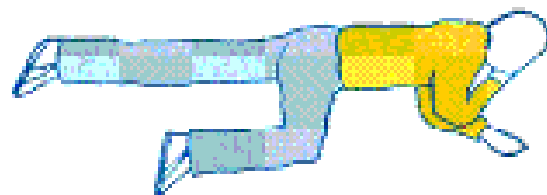
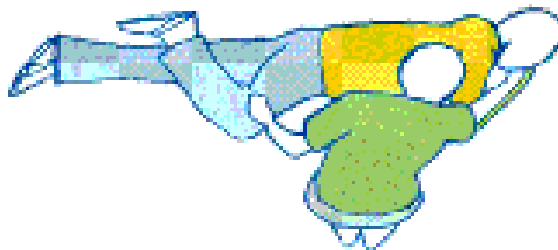
LIETUVA

Paši speciālisti joprojām nevar vienoties, vai naloksons jaizsniedz bezmaksas. Nepieciešams politisks lēmums, atsevišķs finanšējums.

Tikmēr Viļņas Atkarību slimību centra ārsti (ES projekta par kaitējuma mazināšanas pakalpojumu klāsta palielināšanu Lietuvā ietvaros) ir uzsākuši pacientu apmācības kā sniegt pirmo palīdzību un pēc ārstēšanas beigām izrakstīs receptes uz naloksonu. „Tam nereikia atskiro politinio sprendimo ar teisės aktu pakeitimu.“

LIETUVA

STABILO POZICIJA ANT ŠONO

- ✓ NEPANIKUOK
- ✓ VEIK GREITAI
- ✓ SULEISK NALOKSONĄ
- ✓ PAGULDYK ANT ŠONO
- ✓ IŠGELBĖK GYVYBĘ!

IGAUNIJA

Igaunijā kopš 2013.gada ir ieviesta speciālā programma “Naloksona pielietošana ar nolūku noverst nāves narkotiku pardožēšanas dēļ”.

Nāvju pārdozēšanas dēļ skaits 2013.gadā – 112, 2016. gadā – 80.

Programmas ietvaros atkarīgie cilvēki un viņu piederīgie tiek apmācīti pārdozēšanas atpazīšanai, pirmajai palīdzībai un naloksona pielietošanai.

Pēc apmācībām izsniedz naloksona pilnšļirci.

IGAUNIJA

Tukša pilnšļirce ir jānodod atpakaļ, lai saņemtu jaunu. Apmaiņas laikā jāsniedz informācija par apstākļiem, kādos naloksons izlietots.

Apmācības un pilnšļirču nomaiņa notiek veselības centros un slimnīcās:

1. OÜ Tervisekeskus Elulootus (Tallina)
2. SA Ida-Viru Keskhaigla (Kohtla-Jerve)
3. OÜ Corrigo (Jehvi)
4. OÜ Aasa Kliinik (Sillamē)
5. OÜ Narva Sõltuvuste Ravikeskus (Narva)

IGAUNIJA

Notiek gan grupu, gan individuālās apmācības.

Kritēriji uzņemšanai apmācībām

Notiesātie pirms soda izciešanas beigām tiek apmācīti cietumos un atbrīvošanas dienā viņiem izsniedz naloksonu.

Naloksons ir pieejams tikai cilvēkiem, kuri piekrit atklat pilnus personas datus.

Kaitējuma mazināšanas centriem (12 stacionāro) ir pienākums informēt klientus par apmācībām un sastādīt mācību grupas.

IGAUNIJA - problēmas (no TAI prezentācijas)

Sākot ar septembri pilnšļirču vieta izsniedz ampulas, jo pieaudzis pieprasījums Eiropā un farmkompānijas nespēj to apmierināt.

Iespējamie klienti ne īpaši interesējas par apmācībām, jo nepieciešams atklāt personas datus.

Konstatēts, ka naloksons tiek izsniegts bez pienācīgas zināšanu pārbaudes.

Apmācību laikā netiek izsniegti infomateriāli.

IGAUNIJA - problēmas (no TAI prezentācijas)

Maz tiek runāts, ka arī pielietojot naloksonu ir nepieciešams izsaukt “ātro palīdzību” - tikai trešdaļa to dara.

Netiek skaidroti naloksona glabāšanas noteikumi un derīguma termiņa ievērošana.

ATKĀRTOTA NALOKSONA IZSNIEGŠANA			
	2013.	2014.	2015.
IZSNIEGTS ŠĻIRČU	15	169	115
NO TĀM IZMANTOTAS DZĪVĪBAS GLĀBŠANAI			111

	2013.	2014.	2015.
Grupu apmācības	20	131	88
Individuālās apmācības	0	0	99
Apmācīto cilvēku skaits	89	733	514
To skaitā - piederīgo	11	99	172

***Uz 2016.g. 31. jūliju Igaunijā apmācības izgājuši
1556 cilvēki.***

PALIEC MIERĪGS UN TURI PIE SEVIS NALOKSONU

